

Strah.

Uršika“, reko nekega večera mati svoji hčerki, „pojdi v kuhinjo in in prinesi oni beli krožnik, ki stoji spredaj na mizi!“
Uršika gre v kuhinjo, pa kmalu se vrne brez krožnika in

smrtno-bleda.

„Otrok!“ zakličejo mati, „kaj pa ti je?“ „Joj, mati“, odvrne jecljaje Uršika, „v kuhinji je duh — neka bela prikazen.“ Mati vzamejo luč ter dejo smehljaje: „Pojdi bojzljivka, bova vjele prikazen. Kje pa je?“ Trepetaje pokaže Uršika v kot. Mati gredo tja in ne najdejo družega, nego belo brisačo, na katero je ravno svetila luna. Brisača se je zagugala, ker je Uršika vrata odprla in s tem napravila veter.

Velikokrat so se pozneje bratci in sestrice posmehovali Uršiki in ji oponašali ta strah.

Malenšek.

Pod hruško.

I.

Ni je več nje, brez katere si domače hiše niti misliti nisem mogel.

Kakor bi ne bila domača hiša, takisto se mi je dozdevalo, ko sem opazil, da ne stoji več pred njo kot hrast debela, visoka, gosto vejhata hruška. Velika vrzel in praznota je zazijala pred hišo.

Škoda je je. Ob dežju nam je bil dežnik, ob solncu solnčnik, ob vetru varstvo hišni strehi, ob hudi uri strelovod. In strela jo je strla, popolno strla. Sicer se je je starost že oprijemala okroinokrog, toda stala bi še danes, da ni prišel nanjo ogenj izpod neba.

Hiša ali hruška: teh dveh ena je namenjena bila ognju, in hruška je kot zvesta varihinja dala življenja za našo hišo. In vendar je je škoda. Ne vem, kako morejo biti brez nje. V moji mladosti bi je ne bili mogli pogrešati.

„Pod hruško zanesi! Pod hruško potegni!“ Takisto se je glasilo, ako je bilo treba pred dežjem na varno spraviti kako orodje ali celo voz suhega sena.

Pod hruško smo použivali od spomladi do jeseni kosilo, južino, malico in večerjo. Pod hruško na tratici smo poležkovali ob opoldanski vročini, ondi počivali v večernem hladu, ondi molili večerno molitev. Ondukaj so dajali oče svoje zapovedi in naročila, in smo ob praznikih vasovali s svojimi sosedi.

Sto in sto spominov se je obnovilo, ko sem zagledal prazno mesto, kjer je kraljevala mogočna naša hruška. Naj vam enega povem.